

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ κ. ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗ

του κ. Κ. Καρθαίου

(Η στήλη αυτή, που από καιρό, λόγω ασθενείας του εκλεκτού συνεργάτη μας και θεατρικού κριτικού του περιοδικού μας κ. Σωκράτη Καραντινού, δὲν παρακολούθησε συστηματικά, όπως πάντα, τις θεατρικές ἐκδηλώσεις τῶν τελευταίων ἐβδομάδων, φιλοξενεί σήμερα, μ' ἐξαιρετική χαρά, κριτικό ἄρθρο τοῦ διαλεκτοῦ συνεργάτη μας κ. Κ. Καρθαίου).

Το ἀτύχημα του κ. Σ. Καραντινού, που, όπως γράφουν σήμερα τα «Νεοελληνικά Γράμματα», ἔπαθε κάποιο ἀτύχημα, πληρώνοντας κόπως ἀκριβὰ την ἀγάπη-του στη φύση και στο ὑπαιθρο, με ἀνεγκάζει να υποχωρήσω στην ἐπιθυμία του ἀγαπητοῦ φίλου που διευθίνει τοῦτο τὸ περιοδικό και να μῶ στη θέση του διαλεκτοῦ συνεργάτη-του. Ὅμως, ομολογῶ πῶς, με ὅλη την καλή-μου διάθεση, δὲ θ' ἀποφασίζα ποτέ να παρουσιαστώ σε μιά στήλη που δὲν μου ἀνήκει ἀν εἶταν να μιλήσω για κατιτί που θα του ἀξίζει, μᾶλλον να το κατηγορήσω παρά να το ἐπαινήσω. Εὐτυχῶς ἡ καλλιτεχνική βραδιά που χαρήκαμε, την προπερασμένη Παρασκευῇ, στο θέατρο της κυρίας Αντρεαδῆ μ' ἐβγαλε ἀπὸ τὴ δύσκολη θέση.

Ὁ καλὸς θίασος, με επικεφαλῆς τὴ διαλεκτὴ τεχνίτρια, που ἡ ἀγνή και σοβαρὴ στάση-της ἀπέναντι στην τέχνη ἀναγνωρίζεται ἀπὸ ὅλους, μας παρουσίασε πράγματι μίαν ἐξαιρετικὴ καλλιτεχνικὴ βραδιά. Η εὐπυσιμένη συνεργασία με τὸ σκηνοθέτη κ. Σαραντιδῆ και με τὸ σκηνογράφο κ. Βακαλόπουλο, και ἡ συμβολὴ του μουσικοσυνθέτη κ. Πονηρίδη και του χορογράφου κ. Γριμάνη, εἶχαν ἀποτελέσει μίαν καλλιτεχνικὴ ολοκλήρωση ἀπὸ τις σπάνιες. Και πρέπει να επικροτήσουμε ἀνεπιφύλακτα τὴν ἀπόφαση να

δοθεῖ ἡ πανηγυρικὴ αὐτὴ, ἀς τὴν ποῦμε ἔτσι, παράσταση με ἔργα του γαλλικοῦ κλασσικοῦ δραματολογίου, που τόσο σπάνια το ελεύθερο θέατρο μας δίνει ευκαιρία να τὸ χαρούμε. Γιατί πότε θα ἐβρίσκει ἡ Κ. Αντρεαδῆ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ καλὴν ευκαιρία ἀπὸ τώρα, που ἡ τύχη ἔχει φέρει κοντά-της, μαζί με τὸν τώρα πιά Ἀθηναῖο κ. Σαραντιδῆ, και τὸν ἐλληνικώτατο παριζιάνο κ. Βακαλόπουλο: ἀναθρεμένους και τοὺς δύο με τὸ καλλιτεχνικὸ γάλα τῆς μᾶνας Γαλλίας;

Για τὴν ἐκλογὴ τῶν ἔργων που παίχτηκαν δὲν εἶναι εὐκόλο να φέρει κανένας ἀντίρρηση. Εἶναι τόσο πολλοὶ οἱ ὅροι που πρέπει να ἔχει ὑπόψη-του ἕνας θίασος για να διαλέξει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἔργο, ὥστε εἶναι ἀδύνατο για ἕναν που βρίσκεται ἀπέξω (ἐξῶ ἀπ' τὸ χορδὸ) να πεῖ τὸ δικό-του, χωρίς ν' ἀδικήσει ἢ να φανεῖ πρόχειρος. Η διεύθυνση του θεάτρου, μαζί με τὸ εκλεκτὸ ἐπιτελεῖο-της ἀποφάσισαν ν' ἀνεβάσουν δύο σύντομα ἔργα: «Τα καπρίτσια τῆς Μαριάννας» του Ἀλφρέδου ντε Μυσσέ και τὸ «Γιῶργη Νταντέν» του Μολιέρου. Και τ' ἀνέβασαν με τρόπο που πρέπει να ἀσπάζει κάθε ἀντίρρηση.

***

Ὁ Γερμανὸς ποιητὴς Κλαμπόντ γράφει για τὸ Μυσσέ πῶς εἶναι ἕνα παράδοξο μίγμα βυρωνισμοῦ και ἀνακρεοντισμοῦ. Ὁ περίφημος αὐτὸς χαρακτηρισμὸς δίνει με δύο λέξεις τὸ κλειδί για τὸ ἔργο και τὴ ζωὴ του μεγάλου αὐτοῦ ογμαντικού, και ρίχνει τὸ φῶς του ἡλίου μέσα στο μικρὸ δίπλοχο δράμα που παίζεται αὐτὲς τις ἡμέρες στο θέατρο τῆς πλατείας του Κυριακοῦ. Ὁ ποιητὴς που εθεοποίησε τὸν ἔ-

ρωτα, χαρίστηκε σε δύο πρόσωπα, για να τὸν ἀντικρύσει στο πρόσωπο τῆς Μαριάννας, μιάς καπριτσιόζας και κοκέτας, με πιστὴς στον ἄντρα τῆς, παντρεμένης γυναίκας. Ὁ βυρωνικὸς Μυσσέ πήρε τὴ μορφή του Τσέλιο. Ὁ ἄλλος, ο ἀνακρεοντικός, τὴ μορφή του Οκτάβιου. Εἶναι περιττὸ βέβαια να το ποῦμε πῶς ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο τῆς ἀπαισιοδοξίας μπορεῖ κανεὶς να φτάσει στη βυρωνικὴ μελαγχολία και στην ἀνακρεοντικὴ εὐθυμία, ἢ και στα δύο. Το αἶσθημα του πρώτου για τὴν ωραία Μαριάννα, ἀγιάτρευτο και ἀτύχο, παρά τις συμβουλές και τὴ βοήθεια του φίλου-του του Οκτάβιου, τὸν φέρνει στο θάνατο. Πέφτει θύμα τοῦ Κλαυδίου, ἀντρός τῆς Μαριάννας, ἐνός ἀνόητου Φίλισταιοῦ που ἔχει ἀνάτοτο δικαστικὸ ἀξίωμα, και που ἀποτελεῖ γελοιογραφία τῆς συζυγικῆς ζήλιας και του αἰστήματος τῆς ἀντρικῆς τιμῆς.

Τὸ ἔργο ἔχει παρά πολὺ μικρὴ δράση. Πουθενὰ δὲν παρουσιάζεται στο θεατὴ κάποια δραματικὴ σύγκρουση που να τὸν συγκινησε. Ὁ Τσέλιο, ἀνίκανος για τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς και τῆς ἀγάπης, εἶναι πάντοτε ἔτοιμος ν' ἀποτραβηχτεῖ και να ὑποταχτεῖ στη μοίρα, προσμένοντας τὸ θάνατο, που ὁμως ἐρχεται να τὸν βρεῖ τὴ στιγμή που δὲν τὸν περιμένει. Η γυναίκα παίζει ἀστόχαστα με τὴν ομορφιά-της και με τις καουδιές τῶν ἀλλῶν. Ὁ Οκτάβιος, στην ἀμέριμη και εὐθυμῆ ζωῆ-του ἔχει ἕνα λυπηρὸ μόνον επεισόδιο με τὸ θάνατο του πιδ ἀγαπημένου-του φίλου. Ὁ σύζυγος δὲ μας ἐνδιαφέρει διόλου: οὔτε αὐτὸς, οὔτε ἡ συνέχεια τῆς ζωῆς-του. Κι ὁμως τὸ δραματάκι αὐτό, που μας κάνει περισσότερο να γελάσουμε

παρὰ να δακρυσουμε, εἶναι καμιά κακοποίηση. Η παραίτησαν ἕνα ποίημα που μας θέλγει κρὴ παρατονια ἢ μποροῦσε με τὴν ευγένεια-του και τὴν ἐξυπνάδα-του και που, με τὴν Γιαυτὸ ἡ παράσταση, που ἀπ-

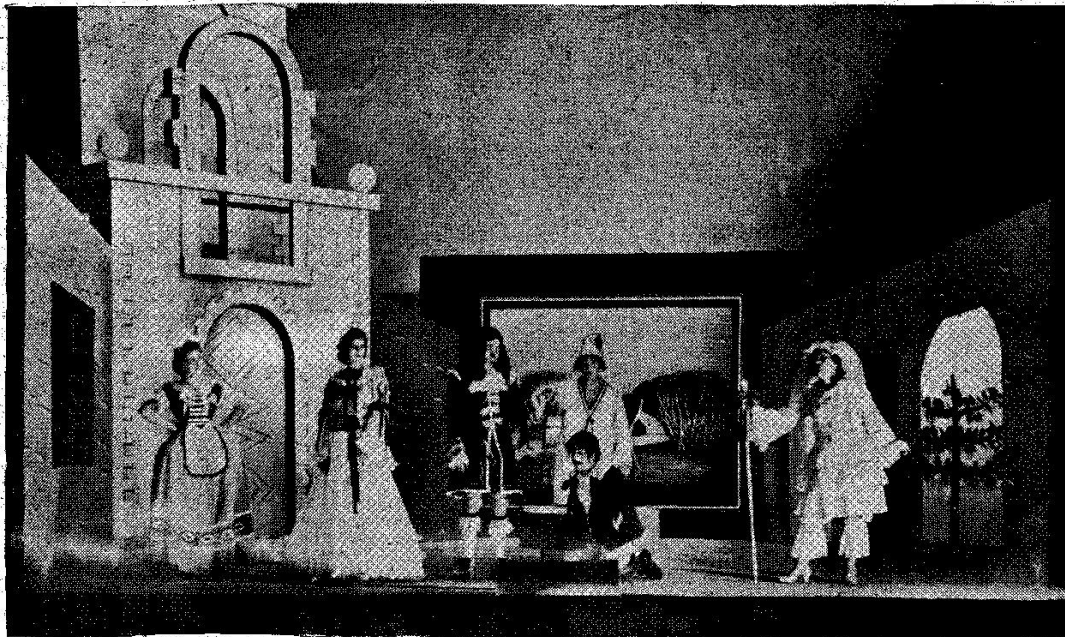
ομορφιά-του, μας δίνει τὴν αἰσθητικὴ χαρὰ που μόνο ἡ ἀσο-λη τέχνη μπορεῖ να χαρίσει. Ἐνα τέτοιο ἔργο δὲ δεχεται

ὅλους ἐπαινήθηκε και που τόση χειροκοπήθηκε, πρέπει να θεαθῆτε πραγματικὸ κατόρθωμα του ὅλου καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος.

Η Κ. Αντρεαδῆ κράτησε με τὴν τέχνη και ἐξαισία χάρη τὸ φινὸ ρόλο τῆς Μαριάννας. Περιφίημος, καλύτερος ἰσῶς παρά ποτέ, ο κ. Μορίδης στο ρόλο του Τσέλιο. Καλὸς στην πρεμιέρα, και πιδ καλὸς τὴ δευτέρη φορὰ που τὸν εἶδα στο ἴδιο ἔργο, ο κ. Ἀποστολίδης στο ρόλο του Οκτάβιου. Και πολὶ καλοὶ ο κ. Δαμασιώτης και ο κ. Στασένιος στους κωμικοὺς ρόλους του ζηλότυπου Κλαυδίου και του υπηρέτη-του. Η κυρία Μηλιάδου ὡς μητέρα του Τσέλιο ἦταν, ὅπως πάντοτε, ἀπόλυτα και τέλεια ἀνετα στο ρόλο-της —ἀνκαι, αὐτὴ τὴ φορὰ, σ' ἕνα ρόλο που μας ἀφήνει ἀγεδόν τε-λεῖα ἀδιάφορους.

Η παράσταση που μας παρουσίασε ἕνα ἀρμονικὸ σύνολο, για τὸ ὅποιο πρέπει να συγχαροῦμε τὸν κ. Σαραντιδῆ, δόθηκε μέσα σε μιά ποιητικὴ ἀτμόσφαιρα, ὅπως τὴ δημιουργοῦσαν ἡ σκηνογραφία του κ. Βακαλόπουλου και ἡ μουσικὴ του κ. Πονηρίδη. Ὁ κ. Βακαλόπουλος, μέσα σε μίαν τόσο μικρὴ και τόσο φτωχὴ σε τεχνικὰ μέσα σκηνῆ, κατόρθωσε να μας δώσει μίαν φανταστικὴ, ἐξῶ ἀπὸ τὸς φυσικοὺς νόμους Νεάπολη: θα τολμούσα να πῶ, για τὴν τέχνη και για τὸ ἔργο που παίζονταν, πιδ ἀληθινὴ ἀπὸ τὴν πραγματικὴ.

Η μετάφραση τοῦ κ. Κουκού-

Μία σκηνὴ ἀπὸ τὴν εἰσαγωγή τῆς κυρίας Αντρεαδῆ, ὅπως παίζεται στο θέατρο τῆς κ. Κατερίνας Ἀνδρεαδῆ.

ια ποιητική και μέσα στο ρο-
μαντικό πνεύμα του έργου.

* * *

Λιγότερο ποιητικό, μα πιο α-
σθητικό και πιο δραματικό, και
πιο διασκεδαστικό από το
πρώτο, το δεύτερο έργο Ο
Γιώργης Νταντέν, ο απατη-
μένος και ζευτελισμένος σύζυ-
γος. Η τραγική ιστορία ενός
αλόουσιου χωρικού που έχει πιά-
σει γυναίκα από την αγροτική
αριστοκρατία. Τα πλούτη και
η ανόητη ματαιοδοξία του συζυ-
γου και η ασυνειδησία και ο
οικονομικός ξεπεσμός της πε-
ρικής οικογένειας είχαν α-
ποτέλεσμα τον αταίριαστο γά-
μο που αποτελεί τη βάση τού-
της της κωμωδίας. Ένας α-
λοϊκός χωριάτης γίνεται τρα-
γικά γελοίος πέφτοντας σ' έ-
ναν ανόητο κύκλο από γελοί-
ους και κούφιους ανθρώπους.
Ένα μάθημα πάρα πολύ ακρι-
βά πληρωμένο. Μιά κωμωδία
με τραγικό βάθος και χωρίς
τυχευμένο τέλος, και που
μας αφήνει να φύγουμε με τα
μικρά λόγια του δούστου
Νταντέν: «Όταν κανείς παν-
ρεύεται, όπως εγώ, μια κακή
γυναίκα, το καλύτερο που έχει
να κάνει είναι να πάει να πέ-
σει με το κεφάλι μες στο νερό».

Ο θιάσος έδωσε και πάλι
ένα αρμονικό καλλιτεχνικό σύ-
νολο. Η κυρία Αντρέα στη
ρόλο της άπιστης και πανούρ-
γας Αγγελικής, έδειξε ακόμη
μιά φορά την ευγένεια της
τέχνης. Ο κ. Δαμασιώτης ως
απατημένος σύζυγος, δημι-
ούργησε έναν περιφημο τύπο
που στέκεται με θαυμαστό μέ-
τρο ανάμεσα στο κωμικό και
το τραγικό, και που φέρνει το
γέλιο και γεννάει σνάμα τη
συμπόνια. Έναν τύπο «οδυνή-
ρό», για να μεταχειριστούμε το
επίθετο με το οποίο χαρακτη-
ρίζει ο Μισελέ ολόκληρη την
κωμωδία. Ο κ. Οικονομίδης,
ως κούτοπότηρος χωριάτης, υ-
πηρέτης του εραστή της Αγγε-
λικής, πολύ καλός. Ο κ. Μορί-
δης ως εραστής δέ φαίνεται να
έχει κωμικό ταλέντο, που ίσως
θα χρειαζόταν εδώ. Ύστερα
από το λαμπρό παίξιμό του
στα «Καπρίτσια της Μαριάν-
νας» πέφτει σ' ένα ρόλο που
φαίνεται ξένος προς την ιδιο-
συγκρασία του. Η Δίς Λεκού,
ως παρακόρη της Αγγελικής,
με το ζωντανό παίξιμό της έ-
δειξε μιά πρόοδο που υπόσχε-
ται πολλά. Οι άλλοι ηθοποιοί
στάθηκαν με πολλή κατανοήση

μέσα στο γενικό ρυθμό που τί-
ποτε δέν ήρθε να τον ταραξει.
Περίφημη ήταν η συμβολή
του μπαλέτου με τον κ. Γριμά-
νη και τη Δδα Κανουτά. Ο
τρόπος με τον οποίο ερχότανε
και ξαναερχότανε ύστερ' από
κάθε καινούργια γελοιοποίηση
του δούστου Νταντέν, μαζί με
τα μπίθο της υπαβλητικότητας
μουσικής του κ. Πουηρίδη, έδε-
νε το σύνολο με μιά εξαιρετι-
κή ευγένεια, και γλυκάνει, θα
έλεγα, όλη την κωμικοτραγική
ιστορία του μικρού αυτού αν-
θρώπου, σκεπάζοντάς την με
την αδιαφορία τούτης της με-
γάλης ζωής, που είναι πάντα
τόσο ακατανόητη, τόσο σκλη-
ρή και τόσο ωραία. Το μπαλέ-
το όμως θα ήθελα ίσως να εί-
ναι περισσότερό χορός και λι-
γότερο παντομίμα: περισσότε-
ρο συνάστημα παρά νόημα.
Για τη συμβολή του σκηνοθέ-
τη και του σκηνογράφου, δέν
έχουμε παρά να επαναλάβουμε
όσα είπαμε και για το πρώτο
έργο. Η μετάφραση του κ.
Σπηλιωτόπουλου, καλή, θεα-
τρική, άγκα με κάπως υπερ-
βολική υποχωρητικότητα στην
καθαρεύουσα.

K. ΚΑΡΘΑΙΟΣ